

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De corde exeunt cogitationes malæ, &c. Hæc sunt quæ
coinquant hominem. Etsi in aliis hominibus concupiscentia sæpe
peccatum minuit: in te temen sæpius auget.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

FERIA SEXTA.

Quae procedunt de ore, de corde exeunt: & ea coinquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes mala, homicidia, adulteria. Haec sunt quae coinquinant hominem. Matth. 15.

VERITAS PRACTICA.

Etsi in aliis hominibus, concupiscentia saepe peccatum minuit: in te tamen saepius auget.

RATIO EST, Quia quando concupiscentia antecedens est, diminuit peccatum; quando vero est consequens, illud auget.

Sed in te saepius est consequens.

Ergo & saepius auget peccatum; Quod tamen non advertis & in quo multum illuderis.

I. PUNCTUM.

VT apertius appareret quam longè gravius arguendi essent Pharisaei: suis illotis cordibus, quam Discipuli Domini, non lotis manibus; Tunc convocatis ad se Dominus turbis dixit eis, audite & intelligite: non quod intrat in os coinquinat hominem, sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem. Tum paulò post particularius ad Discipulos, Quae procedunt, inquit, de ore, de corde exeunt, & ea coinquinant hominem; de corde enim exeunt cogitationes mala, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemia: haec sunt quae coinquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare, non coinquinat hominem.

Quae Christi Domini verba cum possint intelligi de omni peccato quod ex corde exit, quatenus à voluntate procedit, sunt tamen quaedam quae de corde magis exeunt, quae scilicet ex concupiscentia magis procedunt, & ea sunt etiam quae magis peccantem coinquinant quia peccatum augent, quod certe pauci advertunt, tuque inter illos si te probe noris, & gravius his peccatis peccas, & minus advertis. Audi igitur veritatem propositam quae tota tibi proponitur: Etsi in aliis peccatum saepe diminuit concupiscentia, in te illud tamen saepius auget. Agnosces ex hac ratione quae praesupponit quod docet D. Thomas, appetitum sensitivum seu concupiscentiam, posse se habere ad liberum arbi-

trium antecedenter & consequenter. Antecedenter quidem secundum quod passio appetitus sensitivi trahit vel inclinatur rationem vel voluntatem: consequenter autem secundum quod motus superiorum virium si sint vehementes, redundant in inferiores; non enim potest voluntas intendere moveri in aliquid quin excietur aliqua passio in appetitu sensitivo. Si sit igitur antecedens passio, diminuet peccatum, quia minus est à voluntate, & quantum minus peccatum est voluntarium, tantò minus est peccatum. Passio autem consequens non diminuit peccatum sed magis auget, vel potius est signum magnitudinis ejus, in quantum scilicet demonstrat intensiorem voluntatis ad actum peccati: & sic verum est quod quantum aliquis majori libidine peccat, concupiscentia peccat, tantò magis peccat.

Ipsa sunt sancti Thomae verba quibus nihil addendum pro intelligentia primae propositionis, nisi forte illud Sapientis: Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua avertere. Quibus verbis potest illa antecedens & subsequens notari passio. Atque pro aliquali commovendo affectu, cogita paulò diutius quantum quotidie peccata peccantium crescunt, non modo numero, sed gravitate, cum eorum quotidie crescat concupiscentia. Cor suum levaverunt contra me quasi ventum pestilentem. Multus est in his verbis sensus; exquire.

II. PUNCTUM.

SED in te ipso saepius est illa consequens concupiscentia,

Quidquid sit de aliis, te ipsum inspice; Vide vias tuas in convulle: scio quid feceris: cursor levis explicans vias suas. Onager assuetus in solitudine. In desiderio anima sua attraxit ventum amoris sui. Nonne jam pridem agnosces te vanitati, libidini, aut alteri, quod noris, vitio esse obnoxium? An illud quae par est sollicitudine curas evellendum? Si deest necessaria sollicitudo, signum est te amare illud vitium, & tibi

ter. 3. & tibi esse voluntarium, adeo ut quando in illud incidis, non ex passione antecedente sed consequente incidas. *Scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum pravocatus es.* Antecedebat passio in primis adolescentiæ annis cum nondum illam ita clarè adverteres: sed modo post tot annos in ea sentienda & cognoscenda positus, post tot meditationes, tot gratias, tot communiones ad eam extirpandam efficacissimas; si adhuc viger, voluntariè quodammodo derinetur, sicque consequens est; quod non tam à passione voluntas, quam à voluntate movetur passio; cum si pridem voluisses, si velles etiam nunc cum Deo, facile concupiscentiam reprimeres. *Arguet te malitia tua.*

ter. 2. Adde quod, ultra quæris occasiones, aut oblatas non refugis; tu te ipsum ad vanitatem excitas, extollendo res à te gestas, excitando tacite alios ad prædicationem tui; & aliis multis modis quibus concupiscentiam foves. *Quasi equus impetu vadens ad prælium.* Hoc est *attractum* ventum amoris sui.

ter. 8. Denique, quoties occurrunt contraria passio- ni seu concupiscentiæ; dic, quæ non das signa doloris & impatientiæ? Quid porro illa significat nisi te diligere illud & omnino velle quod doles non habere? *Via tua est cogitationes tuas fecerunt hæc tibi: ista malitia tua, quia amara, quia tetigit cor tuum.* Expende singula Prophetæ verba.

III. PUNCTUM.

ter. 6. **E**TSI in aliis igitur Concupiscentia saepe dimittit peccatum, in te tamen sapius auget, quia saepius consequens est, voluntaria est, voluntariè nutrita & excitata. *Hæc sunt quæ de corde exeunt & quæ coinquinant hominem.* Quod sic Prophetæ exprimit verbis aptissimis: *Sicut frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidam fecit malitiam suam.* Id est, non calenti sed frigido ut dicunt sanguine, malum operatur: quasi diceretur, non repentino motu sed quasi præcognito & deplorato, licet aliter peccanti videatur. Atque in hoc duplex est illusio. Prima quæ ilem quod putes non esse voluntarium nisi quod expresso voluntatis actu perficis, quasi non velles quod te velle non cogitas. Error est alibi refutatus.

Deinde verò, etsi fatearis te peccare in illis ad quæ natura incitante propendes, non tamen idcirco graviter te peccare arbitreris, quia naturæ propensio videtur peccatum excusare. Sed non ita in te, ut dictum est, quia cum corruptam debuisses naturam excolere, necnon d. vinæ subijcere gratiæ; tu illam potius foves & nutris, unde fit ut non modò sit voluntaria & inexcusabilis illa naturæ propensio, seu quæ inde præcedit culpa; sed tantò evadit gravior & pœnâ dignior, quantò est magis naturalis, quia magis est nota, magis tua, magis expressa per tot actus in te concitatos, à te liberè acceptatos, & sponte quadam elicitos.

Non id quidem advertis, non id putas ita esse, quia ex illis es de quibus dicitur, *Transferunt in affectum cordis.* Id est, quanti quanti sunt in intellectu, voluntate, memoria, verbis, factis, gestibus, & se totis, transferunt in affectum cordis, nihil aliud sapiunt aut cogitant; seu ex his omnibus animi corporisque facultatibus, affectum suum foveant & colunt. Quò tantum abest ut excusentur, quin propterea gravius accusentur, quia hinc apparet valde robustam esse concupiscentiam: nec aliter roborari potuisse quam libera voluntate consentiendi primis ejus innatis motibus. Quod satis apertè Sapiens, cum dixit, *Si præstes anima tua concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis tuis.* Id est, talem te ipse efficies qualem te inimicus, qualem te Dæmon optat, nempe in peccatis totum, nec advertentem. Nam si saltem adverteres; aut si totus in concupiscentia non viveres, res in extremo non esset: sed totum aut penè totum esse in culpabili concupiscentia, nec advertere, nec sentire, nec monenti credere, hoc est concupiscere concupiscentiam, quod est extremum malitiæ. Exardescet contra te, constanter & solentè. *Persequar inimicos meos & comprehendam illos: & non convertar donec deficiant. Confringam illos, nec poterunt stare: cadent sub pedibus meis.* Sic dicendum, sic agendum in Domino.

Videri potest in 1. parte, Feria 5. Hebdomadæ 6. post Epiphaniam, In 2. parte, Feria 5. post Cineres: Et in hac 3. parte, Feria 3. Hebdom. 8. Ubi hæc exhibetur veritas:

Ne putes te benè semper excusatum, cum dicis: non putabam.

D. 7 post
Pe. tec.

Psal. 72.

Eccl. 16.

Pf. 105.

Pf. 17.